

BURSA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKÇE

5. SINIF

2. ÇALIŞMA FÖYÜ

Sabahattin DÜLGER	İl Millî Eğitim Müdürü
Mahmut KARAKAYA	Şube Müdürü
Volkan ÇIRAKOĞLU	ÖDM Ekip Sorumlusu
Şule ATEŞ	Branş Koordinatörü
Hasan GÜLTEN	Soru Yazarı
Meryem OLKUN BARLAK	Soru Yazarı
Orhan SÖKMEN	Soru Yazarı
Olca TUGAY TİKİL	Tasarım
Gamze GENÇBAYRAKDAR	Dizgi

ETKİNLİK-1

Çalıştığınız **ortam** nasıl görünüyor? Her şey yerli yerinde mi yoksa aradığınız eşyaları bulmakta zorlanıyor musunuz? **Düzenli** bir çalışma ortamı dikkatinizi toplayabilmeniz için önemli. Böylece dikkatinizi çalışma ortamınızdaki diğer **nesnelere** vermeden yalnızca çalışmanıza odaklanabilirsiniz. Ayrıca kitap, defter ve kalemlerinizi belirli yerlere koyarsanız gerekli olduklarında onları kolayca bulup, zaman kaybetmeden ödevlerinize başlayabilirsiniz.

Yapması **zor** ya da zaman alacak bir işiniz varsa bu işi bir günde yapıp bitirmeye çalışmak size yorucu gelebilir. Bu da işinizin zamanında bitmeyeceğine yönelik **kaygı**nızı artırarak yaptığınız işe **dikkatinizi** vermenizi **engell**eyebilir. O yüzden bu işi belirli günlere ya da saatlere bölmeyi deneyebilirsiniz. Böylece hem gün içinde çok yorulmaz hem de bu işin her bir parçasını yaparken dikkatinizi gerektiği kadar sürdürebilirsiniz. (Bilim Çocuk)

Metinde koyu yazılmış sözcükleri, anlamlarına uygun olarak örnekteki gibi bulmacaya yerleştiriniz.

1. Sıkıntı veya güçlükle yapılan.
2. Yerli yerinde.
3. Bir şeyin gerçekleşmesini önleyen sebep.
4. Duygularla düşünceyi bir şey üzerinde toplama.
5. Canlı bir varlığın içinde bulunduğu doğal veya maddi şartların bütünü.
6. Belli bir ağırlığı ve hacmi, rengi olan her türlü cansız varlık, şey, obje.
7. Üzüntü, endişe duyulan düşünce.

1)			Z	O	R			
2)								
3)								
4)								
5)								
6)								
7)								

ETKİNLİK-2

EŞ ANLAMLI SÖZCÜKLER

Yazılışları ve okunuşları farklı, anlamları aynı olan sözcüklere “**eş anlamlı (anlamdaş) sözcükler**” denir.

Örnek:

konuk - misafir

ulu - yüce

eser - yapıt

Aşağıdaki sözcüklerin eş anlamlılarını bularak örnekteki gibi yazınız.

armağan	
hediye	cimri
değerli	ihtiyaç

alelade	aleni
ayrıntı	istikbal

güz	kıyı
nefes	ender

yel	deprem
ırmak	kabiliyet

ETKİNLİK-3

EŞ SESLİ SÖZCÜKLER

Yazılışları ve okunuşları aynı, anlamları farklı olan sözcüklere “eş sesli (sesteş) sözcükler” denir.

Örnek:

Bu kadar **arı** suyu büyük kentlerde bulamazsın.

Kovandan çıkan **arı** sürüsü bir korku yaratır.

Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşluklara uygun eş sesli sözcükleri yazınız.

Manisa'da yapılan üzüm festivallerinde bu <u>bağın</u> üzümleri hep dereceye girer.	Koşuya başlamadan önce ayakkabının <u>bağını</u> kontrol etmezsen en büyük rakibin ayakkabın olur.
Nemli bölgelere özgü bir bitki olan - - - - , ülkemizde en çok Rize'de yetişir.	Karın az yağdığı yıllarda evimizin altında akan - - - - yazın ortasında kururdu.
Denizciler “ - - - - göründü.” diye bağırdı.	Uzun, - - - - saçlarını her sabah özenle tarardı.
Yeni filmimizin çekimlerine - - - - ayından sonra başlıyoruz.	Bizim köyde yemekten önce - - - - yakılır, kor ateşin köz olması beklenirdi.
Saçlarıma düşen - - - - yaşanan onca yılın mirasıdır bana.	Koyunları - - - - yaydım mı bütün dertlerimi unuttur, akşama kadar onları izlerim.
Bana - - - - çalmayı ortaokulda müzik öğretmenim öğretti.	Bu deredeki - - - - arasından ilerleyince açık göl alanlarıyla karşılaşılır.

ETKİNLİK-4

ZİT ANLAMLI SÖZCÜKLER

Anlamca birbirinin karşıtı olan sözcüklere “zıt anlamlı sözcükler” denir.

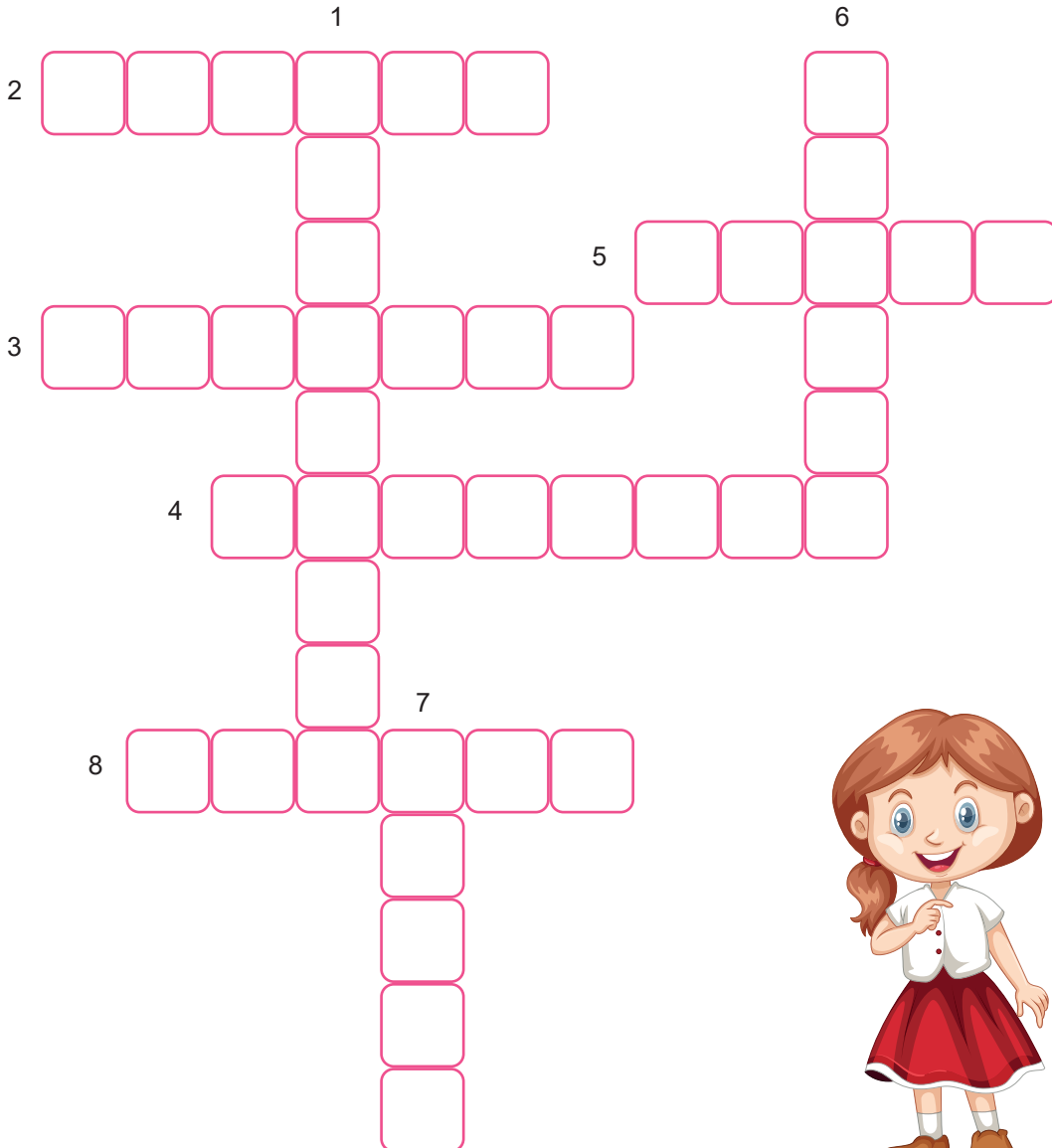
Örnek:

yaşlı – genç

uzun – kısa

çok - az

Aşağıdaki sözcüklerin zıt anlamlılarını bulmacada numaralarla gösterilen yerlere yazınız.

1. Issız

2. Cesur

3. Duru

4. Aydınlık

5. Kâr

6. Övmek

7. Usta

8. Aşağı

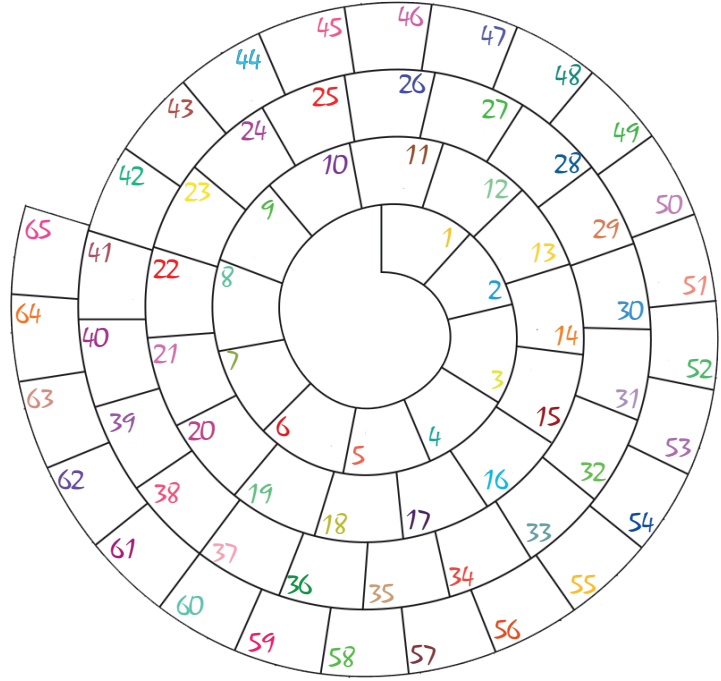
ETKİNLİK-5

a) Altı çizili sözcüklerin eş anlamlısını bulup bulmacadaki ilgili yere yazınız.

- 1- Hepiniz adınızı üste yazınız.
 5- Amaçsız insan kaptansız gemiye benzer.
 9- Dün doktor kontrolüm vardı.
 14- Geçmişte yaşadığım güzel günleri hatırladım.
 18- Çocuklar, uyarılara dikkat edin!

b) Altı çizili sözcüklerin zıt anlamlısını bulup bulmacadaki ilgili yere yazınız.

- 22- Alt kata yeni biri taşınmış.
 25- Gündüzleri hep ders çalışıyorum.
 29- Az önce dışarı çıktı.
 34- Kapiya yaşlı bir teyze geldi.
 38- Alçaklara kar yağıyor, üşümedin mi?

c) Aşağıdaki cümlelerde sesteş sözcükleri bulup bulmacada ilgili yere yazınız.

- 44- Annem asmadan üzüm kopardı.
 48- Satırları hizalamalıyız.
 53- Mutfaktan ekmek getireyim.
 58- Kazlar bahçeye çıkmış.
 61- Haydi, pazara gidelim!

Aşağıdaki şifrede Bursa'da bulunan bir semt adı gizlidir. Şifrede yer alan numaralara bulmacada karşılık gelen harfleri yazarak şifreyi çözünüz.

30	8	58	3	52	25	42

ETKİNLİK-6

Bir eylemin hangi gerekçeyle yapıldığını anlatan cümlelere “**neden sonuç cümleleri**” denir.

Eylemin hangi amaca bağlı olarak gerçekleştirildiğini gösteren cümlelere “**amaç sonuç cümleleri**” denir.

Bir eylem ya da durumun başka bir eylem ya da duruma bağlı olmasına “**koşul cümlesi**” denir.

Birinci kutudan başlanarak cümlelerin anlam özellikleri doğru verilmişse “D”, yanlış verilmişse “Y” yönünde gidilecektir. Bu bilgiler doğrultusunda kaç numaralı kapıya ulaşılır? İşaretleyiniz.

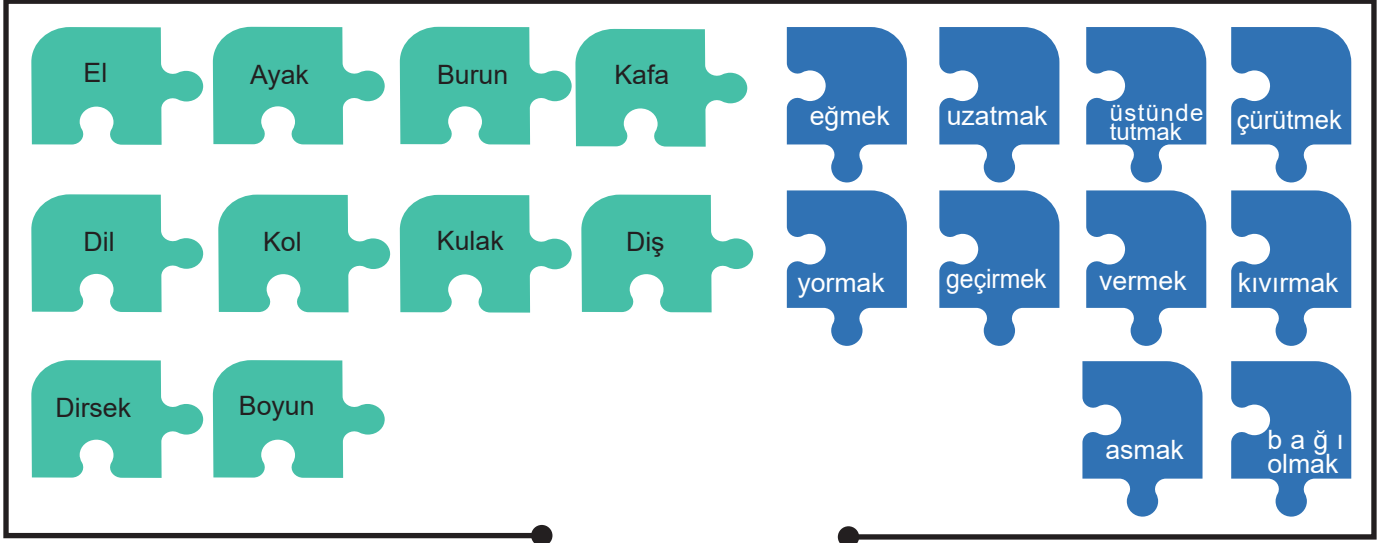

ETKİNLİK-7

Verilen cümleleri anlam özelliklerine uygun şekilde işaretleyiniz.

	Cümleler	Neden-Sonuç	Amaç-Sonuç	Koşul
a	Açlık ve susuzluktan ayakta duracak hâli kalmamıştı.	☐	☐	☐
b	Derslerine düzenli çalışırsan sen de başarılı olursun.	☐	☐	☐
c	Bu yaşına kadar tüm zorluklarla baş ettiği için kendisine güveniyordu.	☐	☐	☐
ç	Köyüne geri döndüğünden tarla işleri ona kalmıştı.	☐	☐	☐
d	Yarın geri vermek üzere istediğin kitabı alabilirsin.	☐	☐	☐
e	Markanın tanıtımını yapmak için bir reklam ajansı- la anlaşmış.	☐	☐	☐
f	Beni anlamak istiyorsan söylediklerimi iyi dinleme- lisin.	☐	☐	☐
g	Başarı merdivenlerini tırmanabilmek için yıllarca didindim.	☐	☐	☐

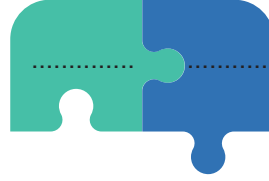
ETKİNLİK-8

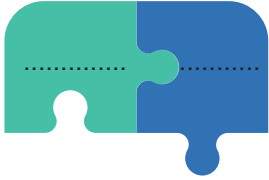
Aşağıda anlamları verilen deyimleri, yapboz parçalarını birleştirerek bulunuz.

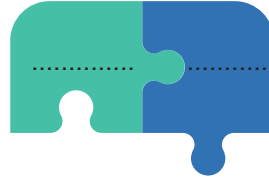
Bir kimseye çok saygı ve sevgi göstermek.

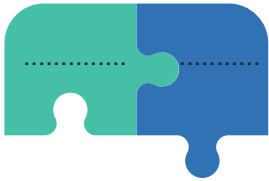
Destek olmak.

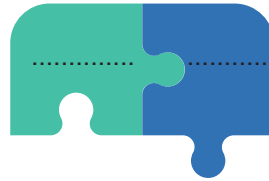
Bir yere gidilmesine veya bir işin yapılmasına engel olmak.

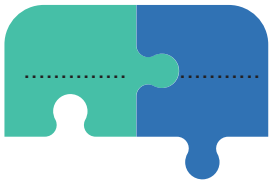
Önem vermek, dinlemek.

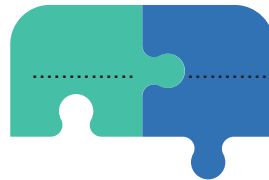
Önem vermemek, küçümsemek, beğenmemek.

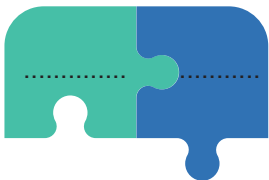
Zorla veya inatla istediğini yaptırmak.

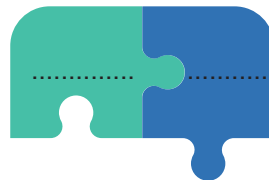
Bir iş, bir konu üzerinde çokça düşünmek.

Okumak için yıllarca çalışmak.

Bir kimse veya bir şey için kötü söylemek.

İsteyerek veya istemeyerek uymak, katlanmak.

ETKİNLİK-9

SÖZ SANATLARI

KİŞİLEŞTİRME: İnsan dışındaki varlıklara insana ait özellikler yüklenmesidir.

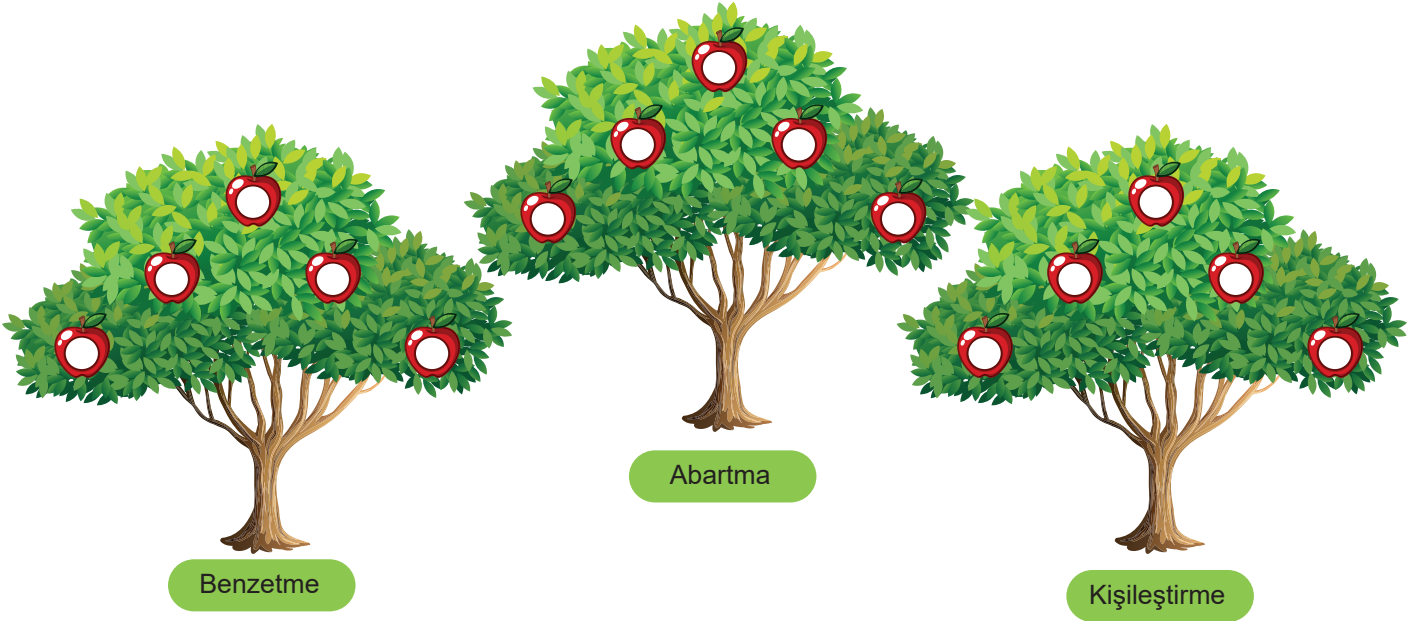
Örnek: Ağaçlar ilkbaharı sevinçle karşılar.

BENZETME: Aralarında ilgi bulunan iki kavram ya da varlıktan zayıf olanın güçlü olana benzetilmesidir.

Örnek: Kedinin pamuk gibi yumuşak tüyleri vardı.

ABARTMA: Bir olayı ya da durumu veya bir şeyin özelliklerini olduğundan daha büyük ya da küçük göstermektir.

Örnek: Bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu.

Söz sanatlarına ait ağaçların meyvelerine, uygun cümlelerin numaralarını yazınız.

1. Bu iş arı gibi çalışarak dört günde biter.
2. Gül yüzünü asma artık, ne olur.
3. Günlerdir toprak, hasretle yağmuru bekliyor.
4. Sabaha kadar gözünü bile kırpmadan oturmuş.
5. Zavallı çocuk, bütün gece ateşler içinde yanmış.
6. Cennet vatanımızın değerini bilelim.
7. Avuç içi kadar evde on kişi kalıyormuş.
8. Kuşların kanatları gökyüzünü sevgiyle okşuyor.
9. Her akşam kitaplarımın dostça öğütlerini dinlerim.
10. Arkadaşları Deniz'in altın gibi kalbini çok sever.
11. Her sabah güneşin sıcak gülümsemesiyle uyanıyoruz.
12. Gül ile bülbülün sohbeti pek çok şiire konu olmuştur.
13. Zeytin gözlü çocuk, sen hep mutlu ol.
14. Evin dağınıklığını görünce kıyameti kopardı.
15. Olanları öğrenince gözünün yaşı sel oldu, aktı.

Sözün etkisini artırmak, anlamı zenginleştirmek için söz sanatlarını kullanırız.

ETKİNLİK-10

Bir şiirde hissettirilmek istenen temel duyguya “**ana duygu**” denir.

AĞAÇ DİYOR Kİ

Ben küçücük bir ağacım
Yurdumun bir bahçesinde,
Topraklar tüterken görün,
Dallarım çiçeklesin de.
Her şeyimle yararlıyım,
İnsanoğluna dünyada,
Çiçeğim, yaprağım, gölgem
İri dallı zerdalimle.
Kuşlar mutlu şarkısını
Hep dalımda söylerler,
Şen arılar vızır vızır,
Kokuma koşup gelirler.
Sakin, sakın dalımızı;
Çocuklar çekip kırmayın.
Çakınızla gövdemizde
Derin yaralar açmayın .

Halim YAĞCIOĞLU

Şiirin ana duygusunu bulup aşağıdaki kutucuğa yazınız.

ETKİNLİK-11

Konu: Paragrafta işlenen düşünce, olay ya da durumdur. Her şey paragrafın konusu olabilir. Konu, en fazla bir iki cümleyle verilir. Her paragrafın bir konusu vardır.

Ana Düşünce: Paragraf, bir ana düşünce etrafında kurulur. Metnin öne sürdüğü, anlatmak istediği temel düşünceye ana düşünce adı verilir. Ana düşünce, yazarın metinde okuyucuya vermek istediği mesajdır. Ana düşünce, metin içinde cümle hâlinde bulunabileceği gibi, metnin tamamına sindirilerek okuyucunun değerlendirip bulması da beklenebilir. Ana düşünce, okuyucunun ya da dinleyicinin metinden çıkardığı sonuçtur.

ALLAH'IN İŞİNE BAK

Nasrettin Hoca bir sabah, güneş doğarken evinden çıkmış. Tarlaya doğru yola koyulmuş. Hava çok güzelmiş. Etrafına bakınırken yolun kenarında bir ceviz ağacı görmüş. Ağacın dibinde biraz uyumak istemiş. "Daha erken, burada biraz dinleneyim. Tarlaya sonra giderim." diye düşünmüş. Heybesini başına yastık yapmış ve ağacın altına uzanmış. Tam uykuya dalacakken gözü yerdeki kabaklara takılmış. Önce yerdeki kocaman kabaklara sonra da cevizlere bakmış. Kendi kendine:

-Ey Allah'ım! İşin sorgulanmaz ama incecik sapın ucunda kocaman kabak, kocaman ağaçta ise küçücük ceviz var. Bu nasıl iş, demiş.

Bunu düşünce düşünce uykuya dalmış. Tam uykusunun en tatlı yerinde Hoca'nın kafasına ağaçtan pat diye bir ceviz düşüvermiş. Nasrettin Hoca can acısıyla uyanmış. Olanları anlamaya çalışırken bir ceviz de omzuna düşmüş. Başını ve omzunu ovarken Hoca'nın aklına uyumadan önce düşündükleri gelmiş:

-Allah'ım sen en iyisini bilirsin. Ya ağaçta cevizler yerine kabaklar olsaydı? Benim hâlim ne olurdu?

Verilen metnin konusunu ve ana fikrini yazınız.

KONUSU

ANA FİKRİ

ETKİNLİK-12

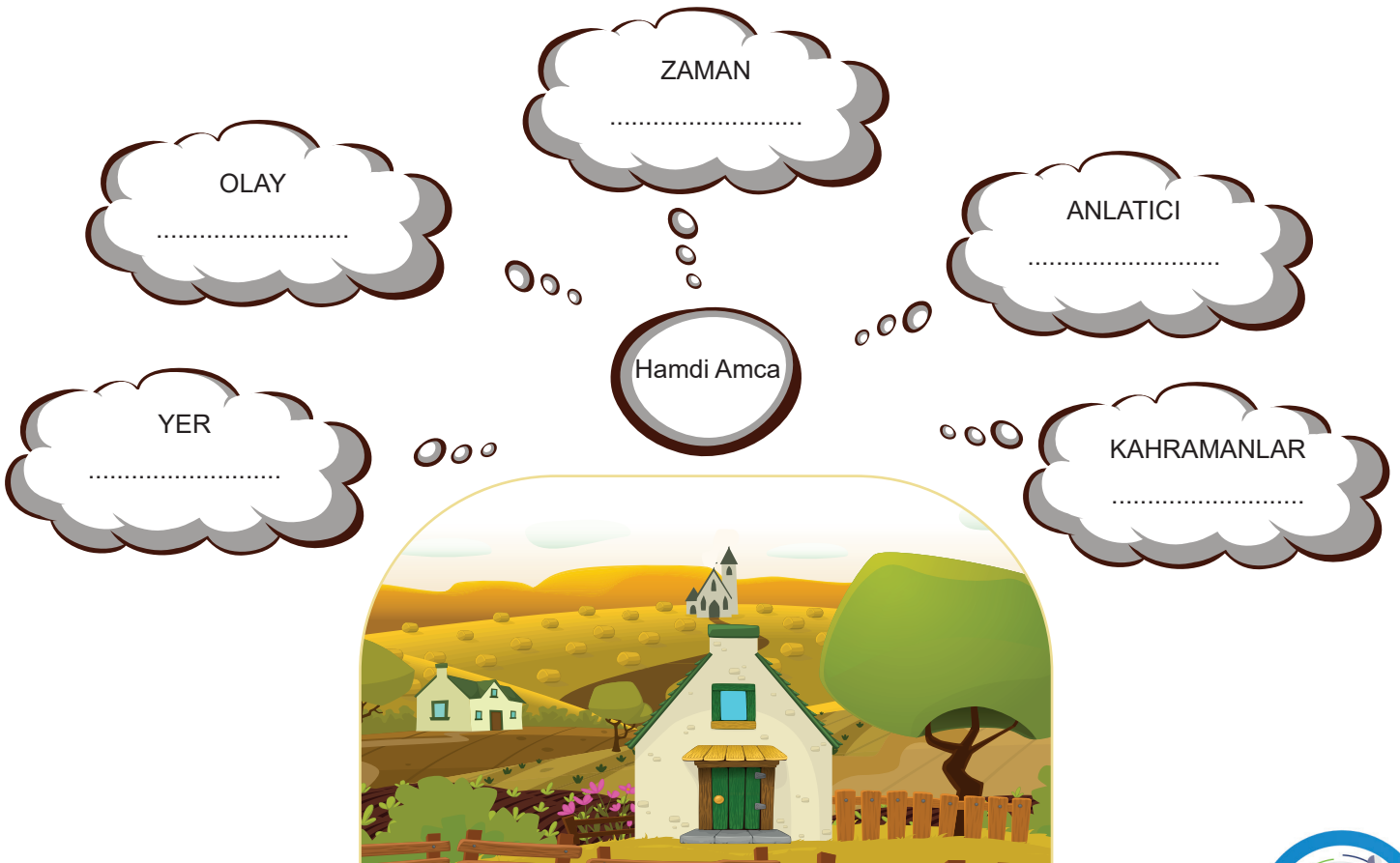
Hikâye, masal gibi olaya dayalı metinlerde olayları, kişileri, yeri, zamanı okura anlatan kişiye “**anlatıcı**” denir. Bu metinlerde iki tür anlatıcı bulunur: Kişinin kendi başından geçen olayı, “ben” ya da “biz” ağzıyla anlatana “**1. kişi anlatıcı**” denir. Duyduğu ya da gördüğü olayı, “o” ya da “onlar” ağzıyla anlatana “**3. kişi anlatıcı**” adı verilir.

HAMDİ AMCA

Anadolu’nun çoğu köyü gibi Hıdırlar da kurak bir tepenin yamacına kuruluydu. Gençlerin çoğu ya eğitim almak ya da iş bulmak için aileleriyle büyük şehirlere göç etmiş, köylülerden geriye bir avuç insan kalmıştı. 70 yaşındaki Hamdi amca köyde kalanlardan biriydi. Eşini yıllar önce kaybetmiş, evini bırakmak istemediği için çocuklarının yanına yerleşmemişti. Tek başına yaşadığı iki odalı evinin alt katında bir zamanlar depo olarak kullandığı bir oda vardı. Gençken uğraştığı baston yapma işine dönmüş, burayı atölye hâline getirmişti. Çalışmak, üretmek tüm insanlara olduğu gibi ona da çok iyi gelir; yalnızlığını, sıkıntılarını bu anlarda unuturdu. Yaprakların sararak ağaçlardan döküldüğü günlerden birinde, Hamdi amca atölyesindeydi. Komşuları Zeynep ve Ahmet’in seslenmesiyle bahçenin dışına çıktı. “Kolay gelsin, Hamdi amca! Ne güzel çalışıyorsun, her zaman örnek alıyoruz seni.” dedi Zeynep.

Hamdi amcanın beyaz sakallı yanakları kızardı, övülmek onu utandırır. “Sağ ol Zeynep! İşleyen demir pas tutmaz, demiş atalarımız. Böyle oyalanıyorum ben de.” diyerek gülümsedi. “Yaptığın bastonlar oyalanma işi gibi durmuyor Hamdi amca, hepsini özenle işliyorsun. Bir gün geleyim, ben de öğreneyim.” dedi Ahmet. Hamdi amca yüzünde tatlı bir gülümsemeyle komşularını dinliyor, mahcup baş hareketleriyle Ahmet’i onaylıyordu. Zeynep, ilçeye gideceklerini söyleyip bir ihtiyacı olup olmadığını sordu. “Hiçbir şeye ihtiyacım yok, çok şükür. İnsanın sizin gibi komşuları olsun, daha ne istenir?” diye yanıtladı Hamdi amca. Zeynep ve Ahmet, onunla vedalaşıp ilçeye doğru yola çıktılar. Ayaküstü yapılan bu tatlı sohbet, Hamdi amcanın tüm yorgunluğunu almış, komşularının düşünceli davranışı onu çok mutlu etmişti. Atölyesine dönerken hayatta yardımlaşmaktan, birbirine destek olmaktan daha kıymetli bir şey olmadığını düşünüyordu.

Haydi, “Hamdi Amca” öyküsünden yola çıkarak aşağıdaki hikâye haritasını dolduralım.

ETKİNLİK-13

Büyük harflerin kullanımına yönelik bilgiler ile örnek cümleleri eşleştiriniz.

1. İki noktadan sonra gelen cümleler büyük harfle başlar.

2. Dizeler büyük harfle başlar.

3. Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.

4. Saygı bildiren sözlerden sonra gelen ve makam, mevki, unvan bildiren kelimeler büyük harfle başlar.

5. Gezegen ve yıldız adları büyük harfle başlar.

6. Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.

7. Tarihî olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar.

8. Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.

9. Yön bildiren sözcükler özel isimden önce gelirse büyük, sonra gelirse küçük harfle başlar.

a) İlk görev yerim Yenişehir Ovası içinde yer alan küçük ve şirin bir köydü.

b) Bu yıl düzenlenecek gıda festivalinde ülkemizi Urfa biberi temsil edecekmiş.

c) Bu millet, Kurtuluş Savaşı gibi büyük bir mücadelede ülkesine ve bağımsızlığına sahip çıkmıştır.

ç) Çoban için köpeği çok şey ifade eder: Başı dertteyken korur, yalnız kaldığında arkadaş olur.

d) Ülkemizin gizli kalmış güzelliklerini keşfetmek amacıyla Doğu Anadolu turuna katıldı.

e) Ekvatora Güneş ışınları belirli zamanlarda dik açıyla gelir.

f) Konuşmalarını yapmak üzere Sayın Vali kürsüye davet edildi.

g) Kandilli yüzerken uykularda Mehtabı sürükledik sularda

h) Atatürk bağımsızlık mücadelesini 19 Mayıs 1919'da başlatmıştır.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

.....

ETKİNLİK-14

Aşağıda iki noktanın kullanıldığı yerler ve bu kullanımlara ait örnek cümleler verilmiştir. Cümlelerde uygun yerlere iki nokta (:) getiriniz.

Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna konur.

1

Anadolu'nun bereketli topraklarında çok şey yetişir
buğday, üzüm, incir, elma, mısır ...

Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlelerin sonuna konur.

2

Bakınız, şair vatani ne güzel tarif ediyor
"Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır.
Toprak, eğer uğrunda ölen varsa vatandır."

Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konur.

3

Yoluma devam ederken
– Sizi bir yerden tanıyorum, dedi.

Genel ağ adreslerinde eğişik çizgiden önce kullanılır.

4

[http //eba.gov.tr](http://eba.gov.tr)

Matematikte bölme işareti olarak kullanılır.

5

30 2=15

ETKİNLİK-15

SORU İŞARETİ

1. Soru eki veya sözü içeren cümle veya sözlerin sonuna konur.
2. Bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheyile karşılanan yer, tarih vb. durumlar için kullanılır.
3. Soru bildiren ancak soru eki veya sözü içermeyen cümlelerin sonuna konur.

Verilen cümlelerde soru işaretinin kullanımını, soru işaretinin yukarıdaki görevlerine göre işaretleyiniz.

CÜMLELER	1. GÖREV	2. GÖREV	3. GÖREV
Kadınlar, cephaneleri mevzi- lere nasıl taşımaktadır?			
Soğuk bir ses tonuyla bana sordu: - Yaşınız?			
Çorum'dan Mersin'e arabay- la üç saatte (?) gitmiş.			
Hangi seçenekte mecaz an- lamı kelime kullanılmıştır?			
Nasreddin Hoca (1208? - 1284) yılları arasında yaşa- mıştır.			
Yeşil, güzel gözlerini kar- şındakine dikerek sordu: - Buraya geliş amacınız?			
Seydi Ali Reis (? - 1562) de- nizlerde yaşadığı macerayı anlatır.			
Siz yazarın bu konu hakkın- daki düşüncelerine katılıyor musunuz?			

TEST - 1

Genellikle gerçek anlamından az çok ayrı, kendine özgü bir anlam taşıyan kalıplaşmış söz öbeğine deyim denir. Deyimler en az iki sözcükten oluşur.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde “göz” sözcüğü bir deyim içinde kullanılmamıştır?

- A) Oynarken elim yanlışlıkla arkadaşımın gözüne çarptı.
- B) Yürüyüş yaparken parkta oynayan çocuklara gözü ilişti.
- C) Dedesinin elindeki oyuncağı görünce gözleri parladı.
- D) Babam başkasının malında gözü olmayan biriydi.

TEST - 2

Geçmişten günümüze gelen, uzun deneyimlerden yararlanarak kısa ve özlü öğütler veren, toplum tarafından benimsenerek ortak olarak kullanılan kalıplaşmış sözlere atasözü denir.

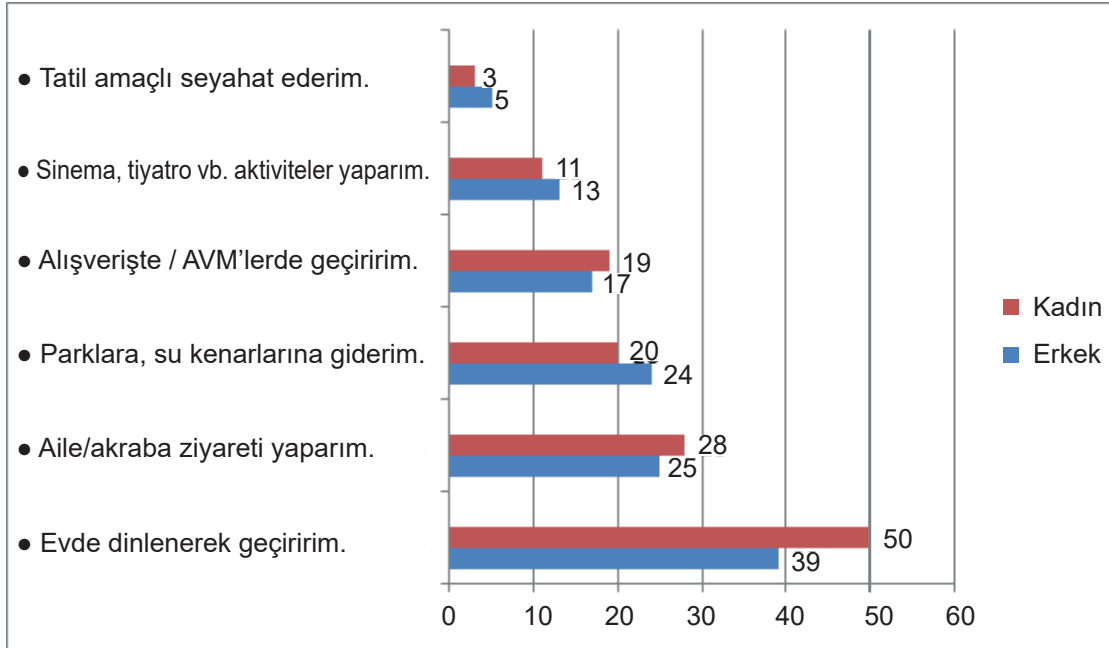
Aşağıdaki söylemlerden hangisi söyleyen kişinin “Demir nemden, insan gamdan çürür.” atasözünün verdiği öğüdü aldığını gösterir?

- A) İşlerim iyi gitmeyince karaları bağlamam, çözüm ararım.
- B) Gün gelir lazım olur diye bazı şeyleri atmam, saklarım.
- C) Buldum mu hemen harcamam, bugünün yarını da var derim.
- D) O talihsiz olaydan sonra geceleri gözüme uyku girmiyor benim.

TEST - 3

Kadın ve erkeklerden oluşan bir gruba “Hafta sonu tatilinizi nasıl geçirirsiniz?” sorusu sorulmuş ve alınan cevaplar yukarıdaki grafikte gösterilmiştir.

Grafikteki bilgilerden hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Park ve su kenarına giden kadınların sayısı, aile/akraba ziyareti yapan kadınların sayısından fazladır.
- B) Alışverişte/AVM'lerde hafta sonu vakit geçiren erkek sayısı, aile/akraba ziyareti yapan erkek sayısından fazladır.
- C) Sinema, tiyatro vb. aktivitelerde vakit geçiren erkeklerin sayısı, alışveriş/AVM' de vakit geçiren erkek sayısından fazladır.
- D) Hafta sonunu evde dinlenerek geçiren kadınların sayısı erkeklerden fazlayken tatil amaçlı seyahat eden erkek sayısı kadınlardan fazladır.

TEST - 4

30 metre uzunluğunda

24 metre yüksekliğinde

4 metre genişliğinde

- Mimar Sinan'ın öğrencisi Mimar Hayrettin tarafından 1566'da Neretva Nehri üzerine inşa edildi.
- Bosna Savaşı sırasında Hırvat birliklerinin köprüye saldırmasıyla 9 Kasım 1993'te yıkıldı.
- 1997'de TİKA, UNESCO, IRCICA ve Dünya Bankası'nın desteğiyle yeniden inşasına başlandı.
- 23 Temmuz 2004'te yeniden açıldı. 2005 yılında UNESCO tarafından Dünya Mirasları Listesi'ne alındı.
- Köprü'nün yapımında 456 kalıp taş kullanıldı.
- Köprü, Mostar şehrine de adını verdi.
- Şehrin Boşnak ve Hırvat mahallelerini birbirine bağlıyor.
- Tarihî köprü, sporcular tarafından yıllardır bir atlama platformu olarak da kullanılıyor.

Yukarıdaki görselde Mostar Köprüsü ile ilgili;

- Hangi ülkede yer aldığı
- Kimin tarafından yapıldığı
- Mimari özelliklerinin neler olduğu

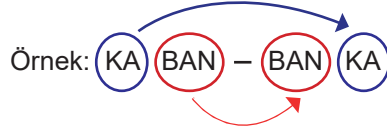
bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- Yalnız I
- Yalnız III
- I ve II
- II ve III

TEST - 5

Başındaki bir ya da daha fazla harfin, aynı sözcüğün sonuna geçmesiyle oluşan yeni anlamlı sözcüklere **devirli sözcükler** denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde devirli sözcük **yanlış** gösterilmiştir?

- A) YAKA - KAYA B) GÜNDÜZ - DÜZGÜN C) ALİM - İMLA D) ULUS - USUL

TEST - 6

1. Mektuplarda ve resmî yazışmalarda hitaplar büyük harfle başlar.

a) Anadolu savunmasında Nene Hatun gibi kahramanlık gösteren kadınlarımız olmuştur bizim.

2. Akrabalık adı olup lakap veya unvan olarak kullanılan kelimeler büyük harfle başlar.

b) Sevgili Kardeşim, Türkiye'yi ve sizleri çok özledim.

3. Dil ve lehçe adları büyük harfle başlar.

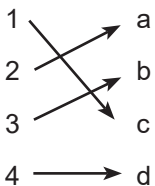
c) Bu sene karnelerimizi Ramazan Bayramı'ndan sonraki hafta alacağımız.

4. Ulusal, resmî ve dinî bayramlarla anma ve kutlama günlerinin adları büyük harfle başlar.

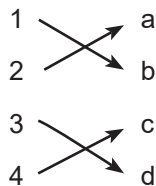
ç) Ablamın üniversite-deki dersleri içerisinde Osmanlı Türkçesi ve Kırgızca da varmış.

Numaralanmış cümlelerdeki tanımlar ile bu tanımları karşılayan örnek cümlelerin eşleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

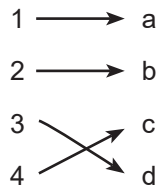
A)

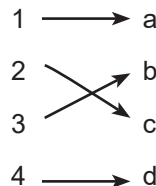
B)

C)

D)

CEVAP ANAHTARI

ETKİNLİK-1

1)			Z	O	R			
2)	D	Ü	Z	E	N	L	İ	
3)		E	N	G	E	L		
4)			D	İ	K	K	A	T
5)			O	R	T	A	M	
6)	N	E	S	N	E			
7)		K	A	Y	G	İ		

ETKİNLİK-2

armağan	pinti
hediye	cimri
değerli	ihtiyaç
kıymetli	gereksinim

sıradan	açık
alelade	aleni
ayrıntı	istikbal
detay	gelecek

sonbahar	kenar
güz	kıyı
nefes	ender
soluk	nadir

rüzgâr	zelzele
yel	deprem
ırmak	kabiliyet
nehir	yetenek

ETKİNLİK-3

Manisa'da yapılan üzüm festivallerinde bu bağın üzümleri hep dereceye girer.

Koşuya başlamadan önce ayakkabının bağını kontrol etmezsen en büyük rakibin ayakkabın olur.

Nemli bölgelere özgü bir bitki olan çay , ülkemizde en çok Rize'de yetişir.

Eğer kış mevsiminde kar az yağdıysa evimizin altından akan çay yazın ortasında kururdu.

Denizciler "Kara göründü." diye bağırdı.

Uzun, kara saçlarını her sabah özenle tarardı.

Yeni filmimizin çekimlerine ocak ayından sonra başlıyoruz.

Bizim köyde yemekten önce ocak yakılır, kor ateşin köz olması beklenirdi.

Saçlarıma düşen kırlar yaşanan onca yılın mirasıdır bana.

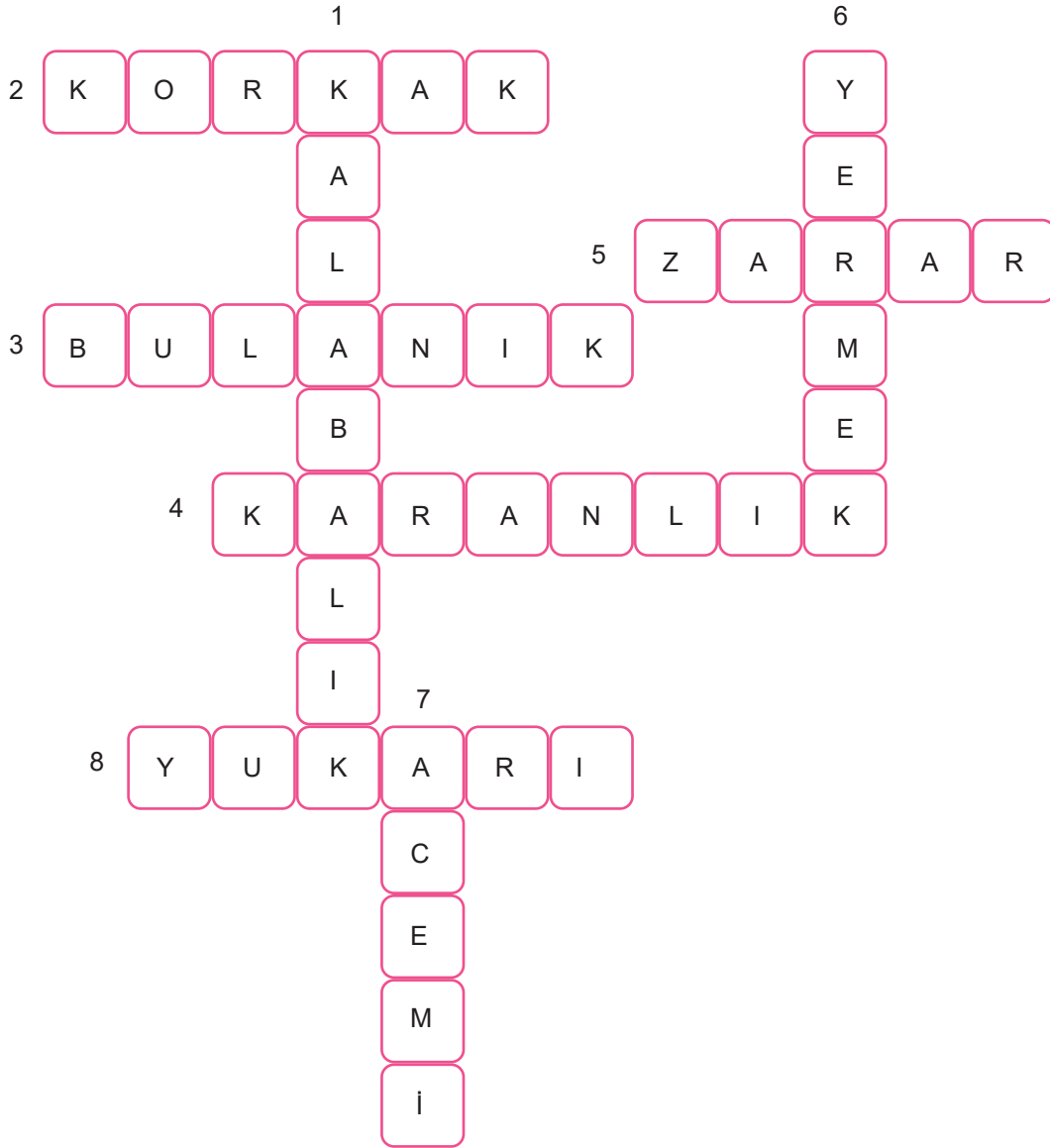
Koyunları kırlara yaydım mı bütün dertlerimi unuttur, akşama kadar onları izlerim.

Bana saz çalmayı ortaokulda müzik öğretmenim öğretti.

Bu deredeki sazların arasından ilerleyince açık göl alanlarıyla karşılaşılır.

ETKİNLİK-4

ETKİNLİK-5

I- Eş anlamlı sözcükler

İsim (1- 4), gaye (5 – 8), hekim (9 -13), mazi (14 – 17), ikaz (18 – 21)

II-Zıt anlamlı sözcükler

Üst (22 – 24), gece (25 – 28), içeri (29 -33), genç (34 – 37), yüksek (38 – 43)

III-Sesteş sözcükler

Asma (44 – 47), satır (48 – 52), ekmek (53 – 57), kaz (58 – 60), pazar (61 – 65)

30	8	58	3	52	25	42
Ç	E	K	İ	R	G	E

ETKİNLİK-6

2.KAPI

ETKİNLİK-7

	Cümleler	Neden-Sonuç	Amaç-Sonuç	Koşul
a	Açlık ve susuzluktan ayakta duracak hâli kalmamıştı.	X		
b	Derslerine düzenli çalışırsan sen de başarılı olursun.			X
c	Bu yaşına kadar tüm zorluklarla baş ettiği için kendisine güveniyordu.	X		
ç	Köyüne geri döndüğünden tarla işleri ona kalmıştı.	X		
d	Yarın geri vermek üzere istediğin kitabı alabilirsin.			X
e	Markanın tanıtımını yapmak için bir reklam ajansı- la anlaşmış.		X	
f	Beni anlamak istiyorsan söylediklerimi iyi dinleme- lisin.			X
g	Başarı merdivenlerini tırmanabilmek için yıllarca didindim.		X	

ETKİNLİK-8

El üstünde tutmak: Bir kimseye çok saygı ve sevgi göstermek.

Ayak bağı olmak : Bir yere gidilmesine veya bir işin yapılmasına engel olmak.

Burun kıvırmak: Önem vermemek, küçümsemek, beğenmemek.

Kafa yormak : Bir iş, bir konu üzerinde çokça düşünmek.

Dil uzatmak: Bir kimse veya bir şey için kötü söylemek.

Kol vermek: Destek olmak.

Kulak asmak: Önem vermek, dinlemek.

Diş geçirmek: Zorla veya inatla istediğini yaptırmak.

Birsek çürütmek: Okumak için yıllarca çalışmak.

Boyun eğmek: İsteyerek veya istemeyerek uymak, katlanmak.

ETKİNLİK-9

Benzetme: 1, 2, 6, 10, 13

Abartma: 4, 5, 7, 14, 15

Kişileştirme: 3, 8, 9, 11, 12

ETKİNLİK-10

Şiirin ana duygusu ağaç sevgisidir.

ETKİNLİK-11

KONUSU

Nasrettin Hoca'nın aklına takılanları kafasına düşen ceviz sayesinde anlamasıdır.

ANA FİKRİ

Her şey belli bir ölçü ve düzen içerisinde yaratılmıştır.

ETKİNLİK-12

OLAY: Köyde yalnız yaşayan Hamdi amcanın üreterek hayata tutunması ve komşularının düşünceli davranışıyla kendini mutlu hissetmesi, birbirine destek olmanın değerini anlamasıdır.

ZAMAN: Bir sonbahar günü

YER: Hıdırlar köyü, Hamdi amcanın evi

KAHRAMANLAR: Hamdi amca, Zeynep ve Ahmet

ANLATICI: 3. kişi anlatıcı

ETKİNLİK-13

1	2	3	4	5	6	7	8	9
ç	g	a	f	e	b	c	h	d

ETKİNLİK-14

Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna konur.

1

Anadolu'nun bereketli topraklarında çok şey yetişir: buğday, üzüm, incir, elma, mısır ...

Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlelerin sonuna konur.

2

Bakınız, şair vatani ne güzel tarif ediyor: "Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır. Toprak, eğer uğrunda ölen varsa vatandır."

Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konur.

3

Yoluma devam ederken:
– Sizi bir yerden tanıyorum, dedi.

Genel ağ adreslerinde eğik çizgiden önce kullanılır.

4

<http://eba.gov.tr>

Matematikte bölme işareti olarak kullanılır.

5

30 : 2=15

ETKİNLİK-15

CÜMLELER	1. GÖREV	2. GÖREV	3. GÖREV
Kadınlar, cephaneleri mevzi- lere nasıl taşımaktadır?	X		
Soğuk bir ses tonuyla bana sordu: - Yaşınız?			X
Çorum'dan Mersin'e arabay- la üç saatte (?) gitmiş.		X	
Hangi seçenekte mecaz an- lamlı kelime kullanılmıştır?	X		
Nasreddin Hoca (1208? - 1284) yılları arasında yaşa- mıştır.		X	
Yeşil, güzel gözlerini kar- şısındakine dikerek sordu: - Buraya geliş amacınız?			X
Seydi Ali Reis (? - 1562) de- nizlerde yaşadığı macerayı anlatır.		X	
Siz yazarın bu konu hakkın- daki düşüncelerine katılıyor musunuz?	X		

TESTLER

- 1) A 5) C
2) A 6) B
3) D
4) D